Välkommen till en ny omgång 2026 av Seniorbio på måndagar i Kulturhuset tio14 Falun.. Vi startar som vanligt kl.13. Biljetter kan förköpas via Tickster för 140 kr alternativt betala med Swish eller ev. kontant 160 kr vid entrén från kl.12.30. Sprid gärna detta bland vänner och bekanta. Salen är stor och rymmer över 300 personer….

Program:

26 januari: Röd sol över Kina – En storslagen upplevelse av Kina i långfilmsformat

Inget annat land i världen har utvecklats snabbare än Kina under de senaste 25 åren. Jag kom till Kina för första gången 1999 då musik av Björn och Benny skulle framföras i Beijing och Shanghai. Sedan dröjde det till 2007 innan jag kom åter och såg förberedelserna inför de olympiska spelen med gigantiska byggnationer. Återvände sedan en månad efter spelens genomförande 2008 och gjorde en otrolig resa genom det ursprungliga Kina. Därefter följde flera resor till Kina under de följande åren. Bl.a. besökte jag världens största snö- och isfestival i staden Harbin i norra Kina, som av tidningen National Geographic rankas som ett av världens främsta vinterresmål med hundratusentals besökare trots att temperaturen ligger ner mot -30 grader.

Röd sol över Kina är en upplevelse av moderna och det klassiska Kina från Shanghai, Hangzhou och Suzhou i öster till den välbevarade gamla staden Pingyao, kejsarstaden Xian och huvudstaden Beijing i norr. I Sichuanprovinsen i Kinas inre besöks städerna Chengdu och Leshan samt Emeiberget, ett av Kinas 37 världsarv. Färden går vidare till städerna Kunming och Lijiang i den sydvästliga provinsen Yunnan innan det hela avslutas i söder längs Lifloden från Guilin till Yangshuo vid de undersköna Sockertoppsbergen. Sammanlagt besöks elva av Kinas världsarv.

23 februari Världsarv i Sverige & Dalmålarnas skatt - Bengan Janson bland Hälsingegårdarnas allmogemåleri

Hälsingegårdarna, Sveriges senaste och femtonde världsarv skrevs in på Unescos världsarvslista under namnet "Decorated Farmhouses of Hälsingland". Utnämningen fokuserar på det som verkligen är unikt med gårdarna, dels att hälsingarna byggde större rum för fester än andra, dels att det finns fler dekorerade interiörer i boendemiljö bevarade här än hos bönder i resten av världen. Det här tittar vi närmare på under en timme. Bengan Janson är guide och han intervjuar konstkännare som Roland Andersson och Kerstin Sinha. plus en del människor som bor på dessa konstfyllda gårdar. Bengan spelar dragspel och Björn Ståbi fiol och deras sköna folkmusik går som en röd tråd genom programmet som är en stor upplevelse av hälsingegårdarnas enastående byggnads- och allmogekultur.

Förfilm är **Världsarv i Sverige** där våra 14 första världsarv presenteras översiktligt: Hällristningsområdet Tanum, Grimeton radiostation, Örlogsstaden Karlskrona, Södra Ölands odlingslandskap, Hansastaden Visby, Birka och Hovgården, Drottningsholms slottsområde, Skogskyrkogården, Engelsbergs bruk, ***Falun och Kopparbergslagen***, Höga kusten, Gammelstads kyrkstad, Lapponia och Struves medianbåge.

23 mars Tunnelbanan 75 år. Arkitektur i tunnelbanans spår med Martin Rörby introducerar **Konsten i tunnelbanan** med Marie Andersson & 11 konstnärer: Siri Derkert, Enno Hallek, Margareta Carlstedt, Maria Miesenberger, Sigvard Olsson m.fl.

Stockholms tunnelbana är minst sagt färgstark. Här ryms vad som sägs vara världens längsta konstutställning: 110 kilometer konst! Ungefär 90 av de 100 tbanestationerna bjuder på unika

konstverk. Hösten 2024 var jag på ett seminarium som Samfundet S:t Erik hade arrangerat om Stockholm. En programpunkt var Konsten i tunnelbanan med konstguiden Marie Andersson som skrivit en bok i ämnet. Jag bor ovanpå vackra station Stadion, som har en välkänd regnbåge och jag har länge förundrats över alla asiater som besöker stationen för att ta selfies. Marie Andersson berättade att konsten i Stockholms tunnelbana är mycket känd på internet i Asien och då speciellt station Stadion!

Att det har gjorts en film om tillkomsten av konsten i tunnelbanan har jag, precis som andra, tagit för givet. Men på seminariet fick jag klart för mig att någon sådan fanns inte. Jag som har ett självpåtaget ansvar att bevara för framtiden, satte därför genast igång att undersöka vilka konstnärer som ännu var i livet och som skulle vara intresserade att medverka i en film. Enno Hallek, som målat regnbågen i Stadion var 93 år. Margareta Carlstedt, som vann uppdraget att måla Mälarhöjdens station när hon var 27, hade nu blivit 90. Sigvard Olsson som dekorerade station Rådhuset, var 89. Alla ville vara med och var glada och tacksamma över mitt initiativ.

I början av 2025 spelade jag in dem på video och de berättade intressant om sitt arbete som de hade utfört unga år. Från SVT arkivet fick jag både Siri Derkert när hon utförde väggarna på Östermalmstorg och Karl-Olof Björk som var en av de två konstnärerna bakom Solna station. I vårt eget arkiv fanns Ulf Wahlberg som vi gjorde en film med 2007 till en utställning på Waldemarsudde. Bland alla hans arbeten, hade han dekorerat tunnelbanestationen i Skärholmen, men då hans tavlor vandaliserats, kom det inte med i vår film. Senare hade konsten restaurerats så nu, flera år efter sin bortgång, kunde han berätta om sitt storverk i Skärholmen.

På Marie Anderssons inrådan intervjuade vi också tre samtida konstnärer: keramikerna Åsa Lindström och Mia E. Göransson som utsmyckat stationerna Ängbyplan och Råcksta samt en av vår tids främsta skulptörer, Maria Miesenberger vars konst finns på station Enskede gård. Efter ett halvår var den första versionen klar av den nya filmen **Konsten i tunnelbanan** på en timme med Marie Andersson och elva konstnärer.

Det behövdes en förfilm på ca 30 min om Stockholm. Tidigare hade jag samarbetat med arkitekturhistorikern Martin Rörby och vi delar samma passion för Stockholm. Han föreslog att vi nu skulle göra en film om **Arkitektur i tunnelbanans spår** och valde ut följande stationer: Hötorget, Hökarängen, Skogskyrkogården, Björkhagen, Blackeberg, Vällingby, Skärholmen och Stadion. Till Martin Rörbys berättande tillförde jag intressanta fakta och några medverkande. Janne Schaffer berättar om sin uppväxt i Blackeberg och Benny Andersson, från en tidigare inspelning, om Vällingby. Det har blivit en film som alla borde kunna se med stor behållning.

Upptäckte idag konstnären Enno Halleks dödsannons i Dagens Nyheter. Han hade avlidit på nyårsaftonen i en ålder av 94 år. Tur att han finns bevarad i filmen Konsten i tunnelbanan.

20 april: Mina drömmars Söder med Per Anders Fogelström, Ulf Bagge och Michaela Jolin & **Dalahästen – Staffans fålar** med Staffan Hægermark

Efter flera år av vandringar med kameran i Stockholms innerstad, var jag redo att tillsammans med Mikael Bodner redigera två nya filmer om Stockholm 2022. Till den första Mina drömmars Söder lyckades vi få köpa från SVT en filminspelning från 1972 med Per Anders Fogelström, som är med och berättar på sitt speciella sätt. Trubaduren Ulf Bagge är en stor Per-Anders Fogelström kännare och har vandringar varje helg på Söder i författarens fotspår. Han är både berättare och sångare framför kameran. Stockholmsguiden Michaela Jolin berättar om Södermalm, dess bebyggelse och historia. Den andra filmen, Portaler, tinnar och torn, ersätts i Falun av en film om Dalarnas och hela Sveriges lilla symbol, Dalahästen.

Staffans fålar torde märkligt nog vara den första dokumentärfilmen som gjorts om dalahästens hela historia och programmet är en timme. Historien innehåller en historiebeskrivning som överraskar, hästens historia ser annorlunda ut än man kan tro. Berättare är storsamlaren Staffan Hægermark från Stockholm som har en av Sveriges finaste dalahästsamlingar med över 500 antika hästar.

Filmen är resultatet av ett lyckat möte i Mora kulturhus då Staffan ställde ut en del av sin samling. Jag hade i många år funderat kring att göra en film kring dalahästens historia och Staffan Hægermark önskade göra en bok. Vi beslöt att samarbeta och filmen blev klar först och kunde premiärvisas i Siljansbygden. Staffan tar tittarna med på en fascinerande resa genom flera morabyar där dalahästarna täljts och målats sedan 1800-talet. Det började inte i Nusnäs som de flesta tror utan hundra år tidigare.

Avslutningsvis. Kolla gärna HANSERPLAY på din dator. Där finns ett stort antal av våra filmer som du kan se hemma i lugn och ro. HANSERPLAY är utvecklad av Cu 29 i Falun. Har du några funderingar kring hur vi kan glädja ännu fler i Falun med våra filmer, hör gärna av dig.

Hälsningar

Anders Hanser

anders@hanser.se 070-546 53 22 www.hanser.se